

Protektionistisk skattediskriminering av bemanningsföretag

Sammanfattning

Bemanningsföretaget Manpower går årligen miste om miljontals kronor på den danska personaluthyrningsmarknaden. Trots att efterfrågan finns på Manpowers tjänster har företaget enligt svensk lag inte möjlighet att hyra ut svensk personal till Danmark.

Normalt skall skatt betalas i det land där arbetstagaren arbetar. För att förenkla för svenska hantverkare och montörer att arbeta för svenska bolag i andra nordiska länder finns den så kallade "montörsregeln". Enligt denna regel får en svensk som arbetar mindre än hälften av året i något annat nordiskt land skatta i Sverige. Detta underlättar för såväl svenska arbetare som svenska företag. Ett undantag från montörsregeln är dock bemanningsföretagen, vars personal måste skatta i det land de arbetar i från första arbetsdagen. Det omfattande administrativa arbetet på grund av detta omöjliggör i praktiken verksamheten i grannlandet.

Fallet

Enligt det nordiska sambeskattningsavtalet från 1996 skall skatt på inkomst betalas i det land där arbetet sker. Från denna huvudregel finns några undantag i avtalets artikel 15, bland annat den så kallade montörsregeln. Montörsregeln har tillkommit som undantagsregel för att svenska montörer som tillfälligtvis arbetat i ett annat nordiskt land ändå skall få betala skatt i Sverige. Regeln säger att den som arbetar mindre än 183 dagar inom en tolv månadsperiod i annat nordiskt land skall skatta i Sverige och härigenom slippa administrativa olägenheter.

Personaluthyrningsföretag får emellertid inte utnyttja montörsregeln. Svensk personal som hyrs ut av svenska Manpower och andra bemanningsföretag till Danmark måste alltid skatta i Danmark, oavsett längden på uthyrningsperioden. Detta är ett problem för Manpower och andra bemanningsföretag, och för deras anställda. Manpower uppger att de årligen förlorar 12-15 miljoner årligen i omsättning, något den svenska staten även mister skatteintäkter på.

I praktiken: Manpower hyr ut personal till Danskt Företag AS. Manpower fakturerar Danskt Företag AS exempelvis 100 000 kr och specificerar hur stor del som är lönekostnad för personalen, i detta exempel 60 000 kr. På denna lönekostnad betalar Danskt Företag AS in 30 procent i källskatt till den danska skattemyndigheten Told og Skatt, 18 000 kr. Resterande 82 000 kr betalas till Manpower som betalar ut personalens lön, 42 000 kr. Personalen deklarerar sedan i Sverige och Manpower skickar kontrolluppgift till den svenska skattemyndigheten samt Told og Skatt.

Lagstiftningen får flera effekter som hindrar Manpower och andra svenska bemanningsföretag från att bedriva verksamhet i Danmark. Det svenska bemanningsföretaget måste specificera lönekostnaden i sin faktura till det danska företaget, som skall betala personalens källskatt till Told og Skatt. Detta innebär att det svenska företaget måste avslöja sin marginal för det danska företaget. Dessutom ökar det administrationen för det danska företag som hyr in personal från Sverige, som inte bara rätt och slätt kan betala enligt faktura. Företaget har kanske från början hyrt in personal just för att slippa sådant pappersarbete. Bemanningföretaget skall även lämna kontrolluppgifter till den svenska skattemyndigheten på personalens inkomster både i Sverige och i Danmark. Bemanningföretagets svenska personal måste sedan använda sig av danska myndigheter för att kunna utnyttja sociala förmåner såsom sjukförsäkring och föräldraförsäkring.

En av grundtankarna med att hyra ut personal är att det skall vara enkelt. Lagstiftningen omöjliggör en enkel hantering vid uthyrandet av personal från svenska bemanningsföretag till Danmark. Därför avstår bemanningsföretagen från att bedriva verksamhet i Danmark trots att efterfrågan finns. Om den så kallade montörsregeln fått tillämpas även inom bemanningsbranschen hade problemet aldrig uppstått.

Företagarombudsmannens bedömning

Företagarombudsmannen är en privat grupp som inom ramen för Stiftelsen Den Nya Välfärden verkar för ett bättre företagarklimat i Sverige.

– Att det nordiska sambeskattningsavtalet särskilt stadgar att den så kallade montörsregeln inte får tillämpas vid personaluthyrning är ren diskriminering mot Manpower och andra bemanningsföretag i hela Norden, säger Företagarombudsmannen. Denna regel är ett ställningstagande mot bemanningsverksamhet, trots att denna är en viktig del av svenskt företagande.

– Den protektionistiska lagstiftningen inskränker i arbetskraftens fria rörlighet. Syftet är att skydda inhemsk arbetskraft från utländsk. Det undertrycker den fria marknaden, säger Företagarombudsmannen.

Lag (1996:1512) om dubbelbeskattningsavtal mellan de nordiska länderna

Artikel 15

Enskild tjänst

1. Om inte bestämmelserna i artiklarna 16, 18, 19, 20 och 21 föranleder annat, beskattas lön och annan liknande ersättning, som person med hemvist i en avtalsslutande stat uppbär på grund av anställning, endast i denna stat, såvida inte arbetet utförs i annan avtalsslutande stat. Om arbetet utförs i denna andra stat, får ersättning som uppbärs för arbetet beskattas där.

2. Utan hinder av bestämmelserna i punkt 1 beskattas ersättning, som person med hemvist i en avtalsslutande stat uppbär för arbete som utförs i annan avtalsslutande stat, endast i den förstnämnda staten, om

a) mottagaren vistas i denna andra stat under tidsperiod eller tidsperioder som sammanlagt inte överstiger 183 dagar under en tolv månaders period som börjar eller slutar under beskattningsåret i fråga, och

b) ersättningen betalas av arbetsgivare som inte har hemvist i denna andra stat eller på dennes vägnar, och

c) ersättningen inte belastar fast driftställe eller stadigvarande anordning som arbetsgivaren har i denna andra stat, samt

d) fråga inte är om uthyrning av arbetskraft.